

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2014

Województwo podkarpackie

Dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska, prof. SGH

Dr Agnieszka Komor

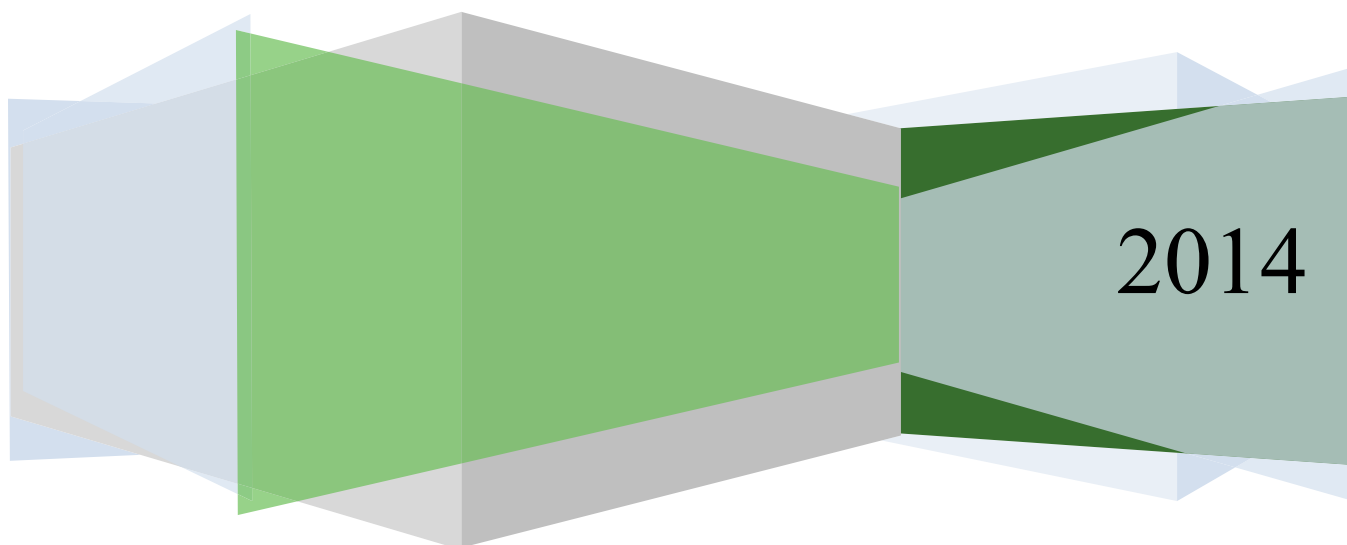
Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Mariusz Czernecki

Mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2014

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie międzynarodowych firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczących kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto, pomaga w znalezieniu odpowiednich partnerów oraz dostawców, wraz z nowymi lokalizacjami.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji w Polsce,
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce,
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski,
- informacje na temat dostępnych zachęt inwestycyjnych,
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi,
- identyfikację dostawców i wykonawców,
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie Polski (wsparcie reinwestycji w Polsce).

Oprócz **Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK) OECD** prowadzi także Punkt Informacyjny dla firm, które są zainteresowane Funduszami Europejskimi. Działalności Agencji jest wspierana przez **Regionalne Ośrodki Pomocy Inwestorom**. Dzięki szkoleniom i stałemu wsparciu Agencji, ośrodki zapewniają kompleksowe usługi dla inwestorów na poziomie województwa.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe informacje, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie Polski.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny - Polska zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za: promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie jak również promocja Polski w Afryce. By cel ten został osiągnięty PAIiIZ organizuje: misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach w Polsce jak również w Afryce. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynkach afrykańskich. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa podkarpackiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W zamieszczonej w tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa podkarpackiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie. Część trzecią kończy prezentacja wyników konkursu „Gmina na 5!”, który pozwolił na wyłonienie gmin, które nie tylko są bardzo atrakcyjne pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, ale i odznaczają się najlepszą dostępnością informacji użytecznych dla inwestorów i przedsiębiorców w kontaktach przez Internet.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Województwo podkarpackie położone jest na południowym wschodzie Polski. Graniczy ze Słowacją (na południu) i Ukrainą (na wschodzie). Region wyposażony jest w bogate złoża kopalniane takie jak: siarka, ropa naftowa oraz gaz ziemny, a także surowce mineralne: gipsy, piaskowce i wapienie wydobywanych na bieżąco w czynnych, nowoczesnych kopalniach. Główne sektory gospodarki to: rolniczy, przemysłowy, wydobywczy, spożywczy, farmaceutyczny, lotniczy oraz informatyczny.

Głównymi atutami województwa są:

- rozwijający się przemysł lotniczy,
- silnie rozwinięty przemysł farmaceutyczny, informatyczny i spożywczy,
- powstanie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego w Rzeszowie,
- dobre połączenia komunikacyjne: międzynarodowy port lotniczy, autostrada A4, przebiegające przez województwo główne korytarze transportowe sieci TINA,
- surowce kopalniane takie jak: siarka, ropa naftowa oraz gaz ziemny, surowce mineralne, które wydobywane są głównie w jego górzystej, południowej części: piaskowce, wapienie, gipsy (w tym gips alabastrowy), glinki ceramiczne, piaski (w tym piaski szklarskie) i żwiry, a także torf, wody mineralne i geotermalne,
- duże połacie lasów czynią województwo istotnym dostawcą drewna oraz dają możliwości wykorzystania biomasy drzewnej dla produkcji energii odnawialnych,
- dostępność wysoko wykształconych kadr zarządzających i technicznych zwłaszcza w przemyśle lotniczym, elektromaszynowym, chemicznym (Politechnika Rzeszowska i jest największą uczelnią techniczną południowo-wschodniej Polski, z jedynym w kraju ośrodkiem kształcenia pilotów lotnictwa cywilnego).

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa podkarpackiego

Wyszczególnienie	Województwo podkarpackie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2012 r. (zł/osoba)	27713,9	41439,1	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2013)	2129294	38495659	5,5%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2013 r. (osoby)	20524	454986	4,5%
Absolwenci szkół średnich w 2013 r. (osoby)	17549	271333	6,5%
Liczba pracujących w 2013 r. (osoby)	800	15568	5,1%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy 17,9% sektor przemysłowy 30,3% sektor usługowy 51,8%		12,0% 30,5% 57,5%
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2012 r. (mln zł)	3726,4	79942,6	4,7%
Kapitał spółek w 2012 r. (mln zł)	2463,9	206992,3	1,2%
Specjale strefy ekonomiczne w województwie			
– Krakowska – Krakowska/ Mielecka – Mielecka – Tarnobrzaska			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m.Rzeszów, m.Krosno, m.Przemyśl, m.Tarnobrzeg	
Gminy	Klasa A	Rzeszów (m), Krosno (m), Mielec (m), Jasło (m), Łańcut (m), Sanok (m), Dębica (m), Tarnobrzeg (m), Przemyśl (m), Przeworsk (m), Jarosław (m), Stalowa Wola (m), Leżajsk (m), Lubaczów (m), Krościenko Wyżne (w), Trzebownisko (w), Dębica (w), Nisko (m-w)	
	Klasa B	Radymno (m), Solina (w), Krasne (w), Ostrów (w), Gorzyce (w), Medyka (w), Boguchwała (m-w), Głogów Małopolski (m-w), Nowa Dęba (m-w), Ropczyce (m-w), Dukla (m-w)	

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 2 129 294 mieszkańców, co stanowiło 5,5% ludności Polski. W województwie podkarpackim struktura wieku w roku 2013 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19,1% osób, produkcyjny: 63,7% i poprodukcyjny: 17,2% (Polska analogicznie: 18,2%, 63,4% i 18,4%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 15 uczelni wyższych, w których kształci się 62 731 studentów, co stanowi 4,1% studentów w skali kraju. W województwie podkarpackim do szkół zasadniczych uczęszcza 5,9% uczniów województwa, natomiast do techników 6,7%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2014 r. 14,5%, dla porównania w Polsce - 11,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2014 wyniosło 3 231,1zł, czyli 85,7% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo podkarpackie dostarczyło w 2012 r. 3,7% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 27 713,9zł, przy średniej dla Polski 41 439,1zł. Wynik ten plasuje województwo na 16 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2012 wyniosła 180,0%, przy średniej dla Polski równej 189,2%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się udziałem sektora usług na poziomie 51,8% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 17,9% i 30,3% pracujących (GUS, BDL 2014).

W strukturze przemysłu województwa podkarpackiego istotny udział mają takie działy jak: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (14% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2013 roku), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli (12%), produkcja pozostałego sprzętu transportowego (11%), produkcja artykułów spożywczych (9%), produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (9%), produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli wraz z produkcją wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (8%).

W skali całego kraju region jest wiodącym producentem sprzętu lotniczego, co znajduje odzwierciedlenie w 24-procentowym udziale województwa w krajowej wartości produkcji sprzedanej działu „produkcja pozostałego sprzętu transportowego”. Podkarpackie jest też ważnym producentem wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli (10% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2013 roku), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (8%).

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

W ostatnich trzech latach województwo podkarpackie podwyższyło lub utrzymało swoją pozycję konkurencyjną, mierzoną udziałem w krajowej wartości produkcji sprzedanej

w przypadku następujących działów przemysłu:³

- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli,
- produkcja pozostałego sprzętu transportowego,
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
- produkcja metali,
- produkcja artykułów spożywczych,
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa podkarpackiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: lotniczy, elektromaszynowy, rolno-spożywczy, chemiczny oraz turystyczny.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych inwestycjami w województwie podkarpackim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, tworzona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa podkarpackiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa.

Są to sektory:

- lotniczy,
- informatyczny,
- odlewniczy.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Krakowska, Krakowska/ Mielecka, Mielecka, Tarnobrzaska, w następujących podstrefach:**

- SSE Krakowska podstrefy: Boguchwała (m-w),
- SSE Krakowska/ Mielecka podstrefy: Krosno (m),
- SSE Mielecka podstrefy: Dębica (m), Dębica (w), Głogów Małopolski (m-w), Jarosław (m), Jarosław (w), Kolbuszowa (m-w), Leżajsk (m), Leżajsk (w), Lubaczów (m), Łańcut (m), Mielec (m), Ostrów (w), Radymno (w), Ropczyce (m-w), Rzeszów (m), Sanok (m), Sędziszów Małopolski (m-w), Trzebownisko (w), Zagórz (m-w),

³ Obliczenia na podstawie *Biuletynu Statystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego*, I kwartał 2014 oraz *Biuletynu Statystycznego* I kwartał 2014, www.stat.gov.pl (10.11.2014). Za utrzymanie pozycji konkurencyjnej uznano zmianę do 0,25 punktu procentowego.

- **SSE Tarnobrzaska podstrefy:** Gorzyce (w), Jasło (m), Jasło (w), Jedlicze (m-w), Nisko (m-w), Nowa Dęba (m-w), Orły (w), Przemyśl (m), Rymanów (m-w), Stalowa Wola (m), Tarnobrzeg (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 50% - 70%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo podkarpackie należy do regionów o dużym potencjale rozwojowym, związanym z rosnącą rozpoznawalnością sektora lotniczego. W ostatnim czasie region podniósł swoją atrakcyjność inwestycyjną, pozostając jednak w gronie regionów ocenianych poniżej średniej.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od dwóch lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Spośród 270 regionów NUTS 2 Unii Europejskiej województwo podkarpackie zajęło 244 miejsce. Względem poprzedniego badania region poprawił swoją pozycję o 8 miejsc. Jednak w obydwu przypadkach osiągnięty wynik oznacza sklasyfikowanie województwa podkarpackiego jako regionu o bardzo niskiej atrakcyjności inwestycyjnej (klasa F). Województwo podkarpackie posiada jednak przewagę konkurencyjną wobec regionów Unii Europejskiej – kapitał ludzki, oceniony na klasę C.

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo podkarpackie jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014 oraz

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **bułgarskie:** Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen, Severozapaden;
- **greckie:** Kriti, Notio Aigaio, Thessalia, Ipeiros, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Ionia Nisia, Dytiki Makedonia, Voreio Aigaio, Peloponnisos, Anatoliki Makedonia, Thraki;
- **portugalskie:** Região Autónoma dos Açores, Centro;
- **rumuńskie:** Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud - Muntenia; **węgierskie:** Dél-Alföld, Észak-Alföld;
- **włoskie:** Calabria, Basilicata.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania (niedoborach bądź nadwyżkach) pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

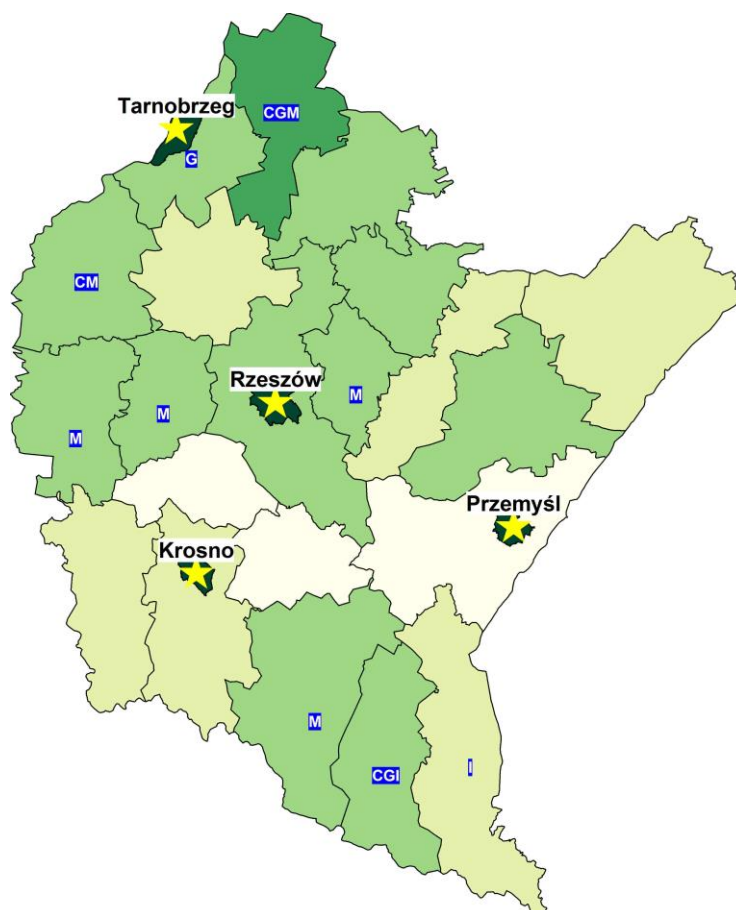
Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich

jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 3 i 4). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 3. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. podkarpackiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2012

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

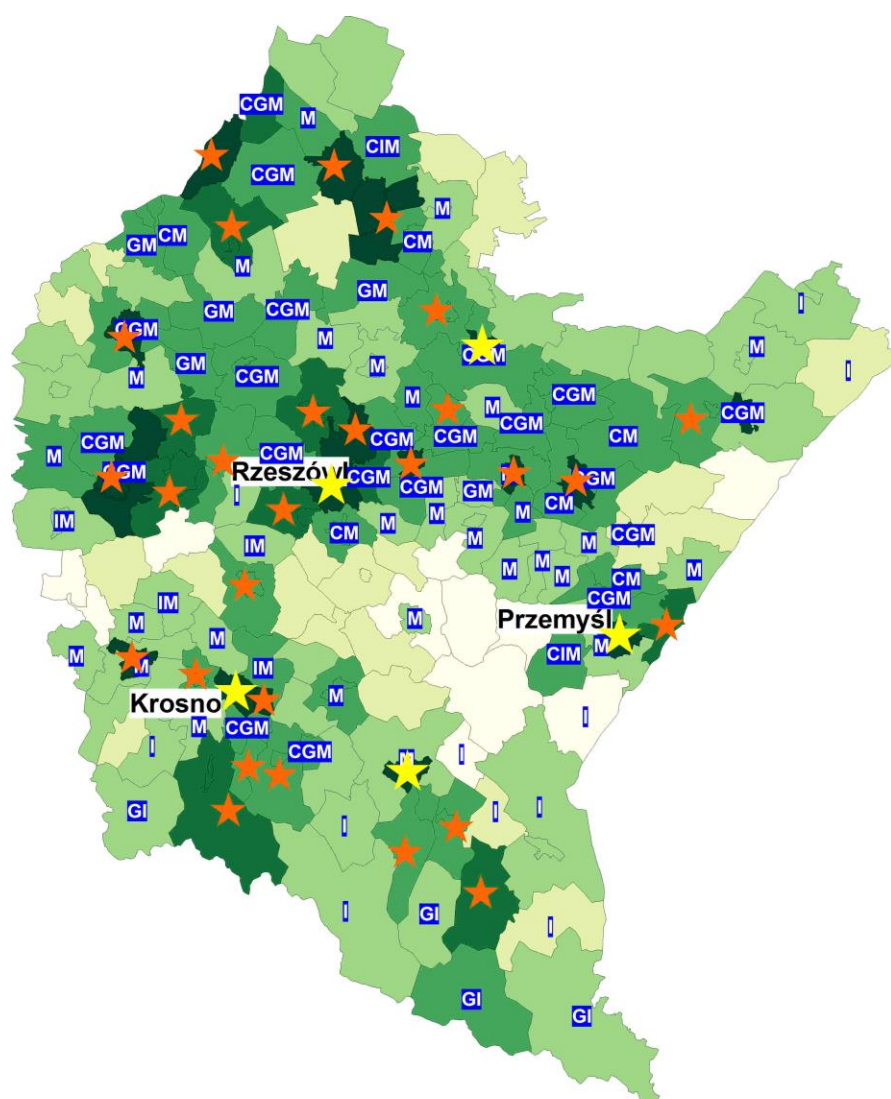
C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Krosno, Przemyśl, Rzeszów, Tarnobrzeg

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. podkarpackiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2012

- A
- B
- C
- D
- E
- F

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Krosno (m), Leżajsk (m), Przemyśl (m), Rzeszów (m), Sanok (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Krosno, Przemyśl, Rzeszów, Tarnobrzeg.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Krosno (m), Leżajsk (m), Przemyśl (m), Rzeszów (m), Sanok (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Dębica (m), Jarosław (m), Jasło (m), Łańcut (m), Mielec (m), Przeworsk (m), Stalowa Wola (m), Tarnobrzeg (m).

W grupie gmin wiejskich wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** gminy to: Krościenko Wyżne (w), Medyka (w), Ostrów (w), Solina (w), Trzebownisko (w), Żołynia (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Boguchwała (m-w), Dukla (m-w), Głogów Małopolski (m-w), Iwonicz-Zdrój (m-w), Jedlicze (m-w), Lesko (m-w), Nisko (m-w), Nowa Dęba (m-w), Nowa Sarzyna (m-w), Oleszyce (m-w), Ropczyce (m-w), Rymanów (m-w), Sędziszów Małopolski (m-w), Strzyżów (m-w), Zagórz (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby

gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie podkarpackim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.
www.coi.rzeszow.pl

Podkarpackie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ jest doskonałym źródłem potrzebnych inwestorowi informacji dotyczących regionów, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu. Pracownicy jednostki posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie podkarpackim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Izba Przemysłowo-Handlowa w Rzeszowie (www.iph.rzeszow.pl)

Izba jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą na zasadach dobrowolności podmioty gospodarcze. Oferta Izby obejmuje m.in.: usługi informacyjne, szkoleniowe, doradcze, promocyjne i marketingowe, legalizację dokumentów eksportowych, organizację kursów, seminariów, warsztatów treningowych, misji gospodarczych, pomoc w zakresie kojarzenia firm, wyboru ścieżek finansowania. Izba realizuje projekty ze środków unijnych, a także świadczy usługi doradcze oraz pomoc w przygotowaniu dokumentów dla firm ubiegających się o dotacje i dofinansowanie ze środków rządowych i UE.

Podkarpacki Klub Biznesu (www.pkb.net.pl)

Klub powstał w celu wspierania i integracji środowiska przedsiębiorców i pracodawców Podkarpacia, organizacji wspólnych grup zakupowych oraz budowy prestiżu podkarpackiej przedsiębiorczości. Te zadania Klub realizuje m.in. poprzez: występowanie w obronie interesów członków, współpracę z organami władzy w realizacji przedsięwzięć o istotnym znaczeniu dla regionu i członków Klubu, uczestnictwo w konsultacjach społecznych, opracowywanie oraz przedkładanie opinii, ekspertyz i zapytań w sprawach dotyczących środowiska przedsiębiorców, organizowanie i prowadzenie systemu usług doradczych i konsultingowych, prowadzenie szkoleń, seminariów i konferencji, prowadzenie systemu informacji służącej nawiązaniu kontaktów gospodarczych, organizację misji gospodarczych, spotkań oraz innych imprez klubowych, promocyjnych, bankietów i wystaw. W 2012 r. utworzony został Fundusz Pożyczkowy PKB ze środków własnych Klubu.

Centrum Promocji Biznesu w Rzeszowie (www.cpb.rze.pl)

CPB wspiera przedsiębiorstwa z regionu Podkarpacia w zakresie działań promocyjnych o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Działania prowadzone przez Centrum mają na celu pomoc firmom w kreowaniu ich pozytywnego wizerunku. Jednym z filarów oferty firmy jest tworzenie stron internetowych oraz usługi hostingowe - utrzymanie stron www, serwerów plików oraz baz danych.

Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny AEROPOLIS (www.aeropolis.com.pl)

PPNT jest pierwszym branżowym parkiem w Polsce, który ma podtrzymywać tradycje przemysłu lotniczego. Oferta Parku obejmuje m.in.: udostępnianie inwestorom w pełni uzbrojonych terenów inwestycyjnych, udostępnianie pod wynajem pomieszczeń biurowych, produkcyjno - usługowych, produkcyjnych oraz sal konferencyjnych w ramach działalności Preinkubatora Akademickiego oraz Inkubatora Technologicznego, świadczenie usług pomocniczych dla przedsiębiorców ulokowanych w PPNT, budowę sieci przedsiębiorców świadczących usługi kooperacyjne i pomocnicze, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych (w tym z UE), wydawanie warunków przyłączeniowych do sieci infrastruktury technicznej dla przedsiębiorców lokujących się na terenie PPNT.

Mielecki Park Przemysłowy (www.marr.com.pl)

Zarządzanie Mieleckim Parkiem Przemysłowym powierzono Agencji Rozwoju Regionalnego MARR S.A. Celem projektu "Budowa Inkubatora Nowych Technologii In-Tech wraz z rozbudową Mieleckiego Parku Przemysłowego" realizowanego w ramach Działania I.3. Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 jest przygotowanie terenów do prowadzenia działalności gospodarczej poprzez modernizację i rozbudowę istniejącej infrastruktury technicznej oraz budowę nowej infrastruktury niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania Parku. Ponadto projekt ma na celu udostępnienie potencjalnym inwestorom powierzchni produkcyjnych i usługowych do prowadzenia działalności gospodarczej.

Tarnobrzeski Park Przemysłowo-Technologiczny (www.tppt.tarnobrzeg.pl)

Celem działalności TPPT jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu podkarpackiego oraz pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości poprzez: zapewnienie warunków

do prowadzenia nowoczesnej działalności gospodarczej, zwiększenie innowacyjności lokalnej gospodarki, efektywne zarządzanie majątkiem poprodukcyjnym oraz świadczenie usług infrastrukturalnych i doradczych. W ramach Parku funkcjonuje m.in.: Strefa Przemysłowa (hala produkcyjna) oraz Strefa Technologii (Inkubator Technologiczny). Ponadto oferta Parku obejmuje tereny inwestycyjne. Obszar TPPT objęty jest działalnością Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN.

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (www.rarr.rzeszow.pl)

Celem RARR S.A. jest prowadzenie działalności służącej rozwojowi regionu Podkarpacia poprzez skoncentrowanie i mobilizację potencjału środowisk lokalnych oraz działalność doradczą i usługową w procesach restrukturyzacji, otwierania i wspomagania przedsięwzięć gospodarczych, promocji regionu oraz pozyskiwania zagranicznych środków pomocowych. Oferta RARR obejmuje m.in.: usługi doradcze, szkoleniowe, finansowe i informacyjne, projektowania budowlanego, a także organizacji misji gospodarczych. W ramach Agencji funkcjonuje Fundusz pożyczkowy. Ponadto RARR oferuje usługi związane z katalogiem ofert i zapotrzebowań technologicznych sieci ośrodków wymiany technologicznej IRC – Innovation Relay Centres Network (katalog zawiera oferty i zapytania technologiczne składane przez przedsiębiorstwa, uczelnie wyższe, ośrodki badawczo-rozwojowe czy laboratoria badawcze).

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Rzeszowie (<http://www.fundusze.podkarpackie.pl>)

Punkty Informacyjne należące do sieci koordynowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oferują usługi informacyjne dotyczące pomocy przy ubieganiu się o dotacje, wstępnej pomocy w rozliczaniu projektów oraz możliwości realizowania projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Punkty Informacyjne nieodpłatnie udostępniają publikacje dotyczące Funduszy Europejskich wydawane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Urzędy Marszałkowskie lub inne instytucje publiczne, organizują spotkania informacyjne, wykłady otwarte i warsztaty poświęcone Funduszom Europejskim w Polsce oraz uczestniczą w wydarzeniach lokalnych i regionalnych w celu promocji Funduszy Europejskich.

Mielecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (www.marr.com.pl)

Zadaniem Agencji jest inicjowanie, organizowanie oraz wspieranie restrukturyzacji i rozwoju ekonomicznego powiatu mieleckiego poprzez integrację ludzi i instytucji na rzecz tych działań. Oferta Agencji obejmuje m.in.: usługi szkoleniowe, doradcze, księgowe, finansowe (w strukturach Agencji działa Fundusz Pożyczkowy udzielający pożyczek inwestycyjnych i obrotowych na rzecz sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw inwestujących na terenie województwa podkarpackiego). W strukturach MARR działa Mielecki Park Przemysłowy, Inkubator Nowych Technologii, Laboratorium Pomiarowe oraz Prototypownia.

Tarnobrzeska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (www.tarr.pl)

Oferta TARR obejmuje m.in.: udostępnianie powierzchni biurowej do prowadzenia działalności gospodarczej w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości, wsparcie finansowe

dzięki działalności Funduszu Pożyczkowego, opracowanie studium wykonalności oraz dokumentacji projektowej związanej z aplikowaniem o wsparcie finansowe ze źródeł zewnętrznych, usługi szkoleniowe, organizację misji gospodarczych, kojarzenie partnerstw polskich i zagranicznych jednostek samorządu terytorialnego, pomoc dla przedsięwzięć w zakresie kształtowania terenów inwestycyjnych Tarnobrzeskiego Parku Przemysłowo Technologicznego (Agencja jest operatorem Parku). TARR daje możliwość prowadzenia działalności gospodarczej bez konieczności jej rejestrowania (w ramach Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości).

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

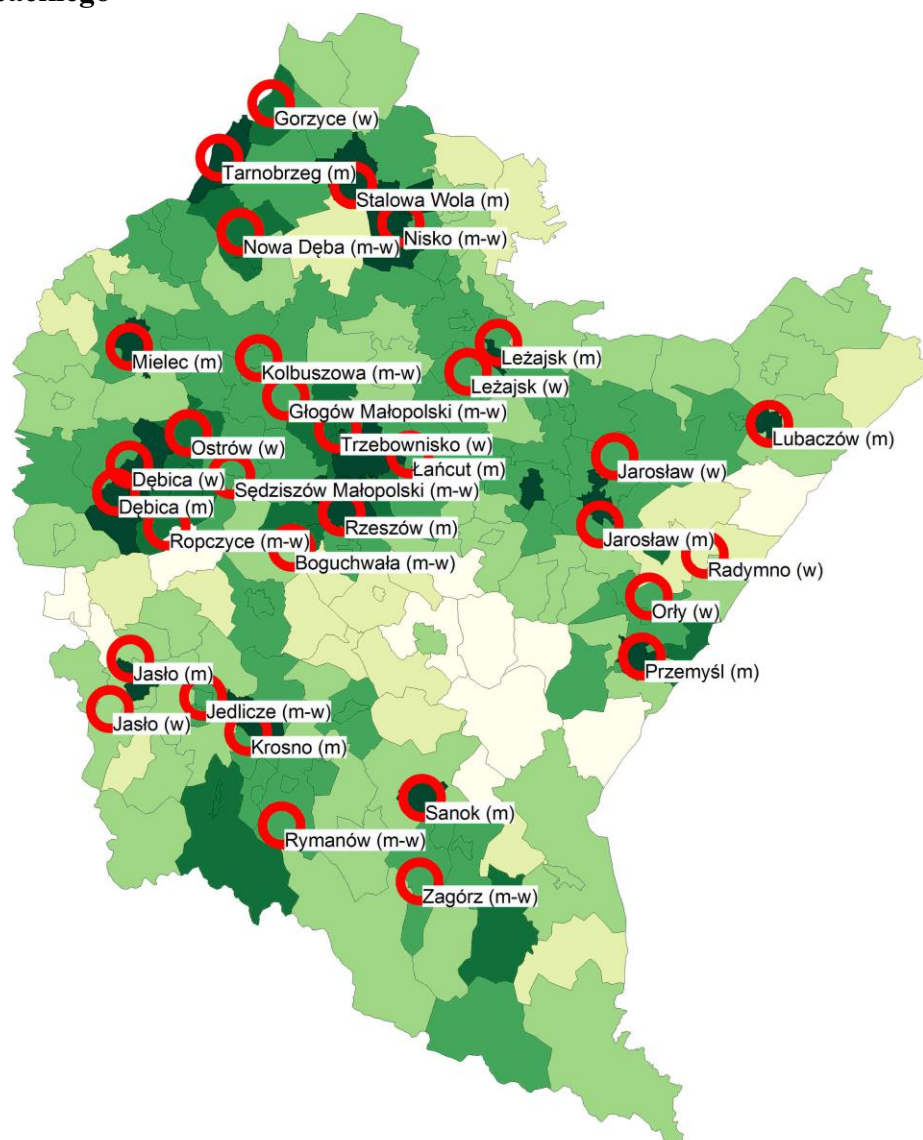
Na terenie województwa podkarpackiego funkcjonują 3 specjalne strefy ekonomiczne: Mielecka, Tarnobrzeska i Krakowska. Do końca 2013 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 13 miast i 19 gmin (na terenie Krosna działają 2 strefy Krakowska i Mielecka) - zob. rys. 5.

Pierwsze tereny strefowe w województwie podkarpackim powołano już w 1995 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2013 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 8 mld zł, co stanowi 9% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 25,5 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 13% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Mielca i Stalowej Woli. W strukturze branżowej Mielca ze względu na wartość inwestycji dominuje drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli oraz wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania Swedwood Poland Sp. z o.o. a ze względu na liczbę podmiotów dominują wyroby z gumy i tworzyw sztucznych: Plastic Factory COBI S.A., Plastwag S.A., Polsko - Koreańskie PP-H JOONGPOL Sp. z o.o., PPHU Wojciech Tycner, SAMDEX Sp. z o.o., Temar Sp. z o.o., ZPTSz "PZL - Mielec" Sp. z o.o., wyroby metalowe gotowe: ALPHA Technology Sp. z o.o. Sp. k., BASCO 2 Andrzej Nawrot i Wspólnicy Sp. J., Casmet - System Józef Małecki, DUL MAR Sp.j., Eurotech Sp. z o.o., Firma Tarapata Sp. z o.o., FPUH Mechanika Leśniak Danuta i Adam, METALPOL Sp. z o.o., PPHU P&S Sp. z o.o., REGMOT Sp. z o.o., RSM Zakł.Prod. Maszyn i Urządzeń Sp. z o.o., RETECH Sp. z o.o., SSC Sp. z o.o. Spółka Komandytowa, FPU WALDREX s.c., Yasa Motors Poland Sp. z o.o., Zakład Akcesoriów Meblowych Gładysiek Sp. j., EC AvioTech Sp. o.o. (d. Zakład Narzędziowy Prodrem Sp. z o.o.), Zakład "RPOL" Roman Polit i pojazdy samochodowe: King & Fowler Polska Sp. z o.o., Kirchhoff Polska Sp. z o.o., Gardner Aerospace - Mielec Spółka z o.o., Remog Polska Sp. z o.o., WAW Mielec Sp. z o.o., GALWEX Cebula Elwira i Wspólnicy Sp.j., Leopard Automobile-Mielec Sp. z o.o., STAMET - Stanisław Stachura, Automotive Coachbuilding and Design Sp. z o.o., Zakład Produkcyjny Kamot-Mielec S.A.,

Lear Corporation Poland II Sp. z o.o., MELEX A&D Tyszkiewicz Sp.J. W Stalowej Woli dominuje produkcja wyrobów metalowych oraz przetwórstwo aluminium: ATS Stahlschmidt & Maiworm Sp. z o.o., HSW - Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o., MCS-METAL CLEANING SERVICE Sp. z o.o., Uniwheels Production Poland Sp. z o.o., Eurometal S.A., IWAMET Sp. z o.o., PPHU Domostal s.c., Zakład Mechaniczny "TASTA" Sp. z o.o., RAKOCZY STAL Sp. Jawna, BAGPAK Polska Sp. z o.o., WOBI STAL Sp. z o.o.

Rys. 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa podkarpackiego

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN dla gospodarki narodowej w 2012

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa podkarpackiego zakłada się pozyskiwanie inwestycji:

- przyczyniających się do rozwoju klastra „Dolina Lotnicza” oraz inwestycji z branży elektromaszynowej i chemicznej, wpisujących się w tradycje przemysłowe regionu, w przypadku Krakowskiej SSE oraz Mieleckiej SSE
- z tradycyjnych dla regionu branż, zwłaszcza chemicznej, materiałów budowlanych i elektromaszynowej, kooperantów dla przetwórstwa aluminium, w przypadku Tarnobrzelskiej SSE.

4.3. GMINA NA 5!

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin, przy wykorzystaniu metody tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). Ocenę poziomu obsługi inwestora przy wykorzystaniu elektronicznych narzędzi komunikacji stanowi suma badanych elementów. Wyróżniające się jednostki samorządu terytorialnego otrzymują tytuł Gmina na 5!. W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A i B wg rankingu PAI 2012.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 59 gmin, z czego 5 z terenu województwa podkarpackiego: Krosno (m), Mielec (m), Rzeszów (m), Ropczyce (w), Dębica (m).

Nagrodzone gminy z województwa podkarpackiego posiadają dość dobre strony internetowe, które zapewniają potencjalnym inwestorom informacje między innymi o oferowanych terenach inwestycyjnych. Należy zwrócić uwagę, że wszystkie gminy odpowiedziały na wiadomość w języku polskim. Za wyjątkiem Dębicy, bardzo dobrze została korespondencja w języku angielskim, w tym wyróżniająca się odpowiedź z urzędu miasta Krosna. Należy również dodać, że Krosno jako jedyne spośród gmin z województwa podkarpackiego zachowało tytuł Gmina na 5! z poprzedniego badania.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,39	A	A	A	B	A
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,29	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,17	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,23	E	E	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,29	C	C	D	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,32	C	C	B	B	C
MAZOWIECKIE	0,4	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,22	E	E	D	E	D
PODKARPACKIE	0,23	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,2	F	F	F	E	E
POMORSKIE	0,34	B	C	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,41	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,16	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,24	E	E	C	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,31	C	C	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,34	B	B	B	A	B

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. Rzeszów	0,357	A	A	A	A	A
m. Krosno	0,339	A	A	A	A	A
m. Przemyśl	0,314	A	A	A	A	A
m. Tarnobrzeg	0,310	A	A	A	A	A
stałowowolski	0,257	C	C	C	D	C

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Rzeszów (m)	0,263	A	A	A	A	A
Krosno (m)	0,257	A	A	A	A	A
Mielec (m)	0,256	A	A	A	B	A
Jasło (m)	0,253	A	A	A	C	A
Łańcut (m)	0,248	A	A	A	B	A
Sanok (m)	0,248	A	A	A	A	A
Dębica (m)	0,245	A	A	A	B	A
Tarnobrzeg (m)	0,244	A	A	A	B	A
Przemyśl (m)	0,243	A	A	A	A	A
Przeworsk (m)	0,240	A	A	A	B	A
Jarosław (m)	0,238	A	A	A	C	A
Stalowa Wola (m)	0,237	A	A	A	B	A
Leżajsk (m)	0,235	A	A	A	A	A
Lubaczów (m)	0,223	A	A	A	D	A
Radymno (m)	0,219	B	A	B	E	A
Gminy wiejskie						
Krośnice (w)	0,230	A	A	A	C	A
Trzebowno (w)	0,225	A	A	B	C	A
Dębica (w)	0,224	A	B	C	D	A
Solina (w)	0,215	B	B	A	A	C
Krasne (w)	0,215	B	B	B	E	A
Ostrów (w)	0,209	B	B	B	C	C
Gorzyce (w)	0,209	B	B	C	E	B
Medyka (w)	0,204	B	B	C	C	B
Miejsce Piastowe (w)	0,200	C	C	C	D	B
Świlcza (w)	0,200	C	C	C	D	A
Żyraków (w)	0,200	C	C	C	E	B
Jarosław (w)	0,199	C	C	C	D	B
Czarna (w)	0,199	C	C	C	E	B
Łańcut (w)	0,198	C	C	C	D	B
Tryńcza (w)	0,196	C	C	C	F	C
Żurawica (w)	0,195	C	C	C	E	B
Grębowo (w)	0,194	C	C	C	D	C

Leżajsk (w)	0,193	C	C	C	E	C
Besko (w)	0,193	C	C	C	E	B
Białobrzegi (w)	0,192	C	C	C	E	B
Pawłosiów (w)	0,190	C	C	D	E	B
Dzikowiec (w)	0,189	C	C	C	D	C
Mielec (w)	0,188	C	C	C	D	B
Żołynia (w)	0,187	C	C	C	A	C
Pysznica (w)	0,187	C	C	D	C	C
Zarzecz (w)	0,187	C	D	D	E	B
Orły (w)	0,186	C	C	D	E	B
Wiązownica (w)	0,186	C	C	D	E	C
Czarna (w)	0,185	C	D	D	E	C
Korczyna (w)	0,184	C	D	D	B	C
Niwiska (w)	0,183	C	D	C	E	C
Cisna (w)	0,183	C	D	C	A	D
Przeworsk (w)	0,182	C	D	D	F	C
Cmolas (w)	0,182	C	D	C	E	C
Rakszawa (w)	0,182	C	D	D	E	C
Padew Narodowa (w)	0,182	C	D	C	E	C
Jeżowe (w)	0,182	C	D	C	E	C
Zaleszany (w)	0,182	C	D	D	E	C
Krasieczyn (w)	0,182	C	C	D	A	C
Gminy miejsko-wiejskie						
Nisko (m-w)	0,220	A	A	B	A	B
Boguchwała (m-w)	0,214	B	B	B	C	A
Głogów Małopolski (m-w)	0,213	B	B	B	C	A
Nowa Dęba (m-w)	0,212	B	B	B	C	A
Ropczyce (m-w)	0,211	B	B	C	C	A
Dukla (m-w)	0,207	B	B	B	A	C
Nowa Sarzyna (m-w)	0,199	C	C	B	C	B
Iwonicz-Zdrój (m-w)	0,199	C	C	C	B	B
Jedlicze (m-w)	0,198	C	C	C	C	B
Sędziszów Małopolski (m-w)	0,196	C	C	C	C	B
Lesko (m-w)	0,195	C	C	C	A	C
Rymanów (m-w)	0,194	C	C	C	B	B
Kolbuszowa (m-w)	0,194	C	C	C	E	B
Sieniawa (m-w)	0,189	C	C	C	D	B
Strzyżów (m-w)	0,189	C	C	C	C	C
Oleszyce (m-w)	0,187	C	C	C	C	B
Baranów Sandomierski (m-w)	0,184	C	C	D	D	C
Zagórz (m-w)	0,183	C	C	C	C	C
Tyczyn (m-w)	0,182	C	C	D	D	B
Rudnik nad Sanem (m-w)	0,182	C	C	D	E	C
Brzozów (m-w)	0,182	C	D	D	D	C

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2014).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2013 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2013 r. w mln zł	Liczba nowych miejsc pracy na koniec 2013 r.	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Mielecka	Powiat dębicki (m) Dębica	290,77	200	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Mielecka	Powiat dębicki (w) Dębica	268,21	221	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Mielecka	Powiat kolbuszowski (m-w) Kolbuszowa	0,00		brak branży wiodącej
Mielecka	Powiat leżajski (m) Leżajsk	7,42	15	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Mielecka	Powiat leżajski (w) Leżajsk	2,14	6	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, meble
Mielecka	Powiat łańcucki (m) Łańcut	0,00		brak branży wiodącej
Mielecka	Powiat mielecki (m) Mielec	3 722,35	14 005	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Tarnobrzeska	Powiat niżański (m-w) Nisko	60,36	472	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Mielecka	Powiat ropczycko-sędziszowski (w)	1,03	0	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn

	Ostrów			i urządzeń
Mielecka	Powiat ropczycko-sędziszowski (m-w) Ropczyce	7,24	47	produkcja pozostałego sprzętu transportowego
Mielecka	Powiat ropczycko-sędziszowski (m-w) Sędziszów Małopolski	0,00		brak branży wiodącej
Krakowska	Powiat rzeszowski (w) Boguchwała	1,16	0	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Mielecka	Powiat rzeszowski (m-w) Głogów Małopolski	297,36	2 011	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, metale
Mielecka	Powiat rzeszowski (w) Trzebownisko	809,51	1 528	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy, produkcja pozostałego sprzętu transportowego
Tarnobrzaska	Powiat stalowowolski (m) Stalowa Wola	1 237,04	3 316	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Tarnobrzaska	Powiat tarnobrzeczki (w) Gorzyce	271,47	906	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli),

				przyczepy i naczepy
Tarnobrzeska	Powiat tarnobrzeski (m-w) Nowa Dęba	345,54	782	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
Mielecka	Powiat m. Rzeszów (m) Rzeszów	62,88	229	produkcja pozostałego sprzętu transportowego
Tarnobrzeska	Powiat m. Tarnobrzeg (m) Tarnobrzeg	330,59	681	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Mielecka	Powiat jarosławski (m) Jarosław	0,00		brak branży wiodącej
Mielecka	Powiat jarosławski (w) Jarosław	0,00		brak branży wiodącej
Mielecka	Powiat jarosławski (w) Radymno	0,00		brak branży wiodącej
Tarnobrzeska	Powiat jasielski (m) Jasło	84,24	439	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, meble
Tarnobrzeska	Powiat jasielski (w) Jasło	0,00		brak branży wiodącej
Tarnobrzeska	Powiat krośnieński (m-w) Jedlicze	33,28	20	koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej
Tarnobrzeska	Powiat krośnieński (m-w) Rymanów	28,65	190	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, wyroby z

				pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Mielecka	Powiat lubaczowski (m) Lubaczów	11,62	27	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Tarnobrzaska	Powiat przemyski (w) Orły	0,00		brak branży wiodącej
Mielecka	Powiat sanocki (m) Sanok	22,41	169	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Mielecka	Powiat sanocki (m-w) Zagórz	51,68	244	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Krakowska/ Mielecka	Powiat m. Krosno (m) Krosno	41,22	21	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Tarnobrzaska	Powiat m. Przemyśl (m) Przemyśl	5,34	22	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Oznaczenia: (m) - miasto, (m-w) gmina miejsko-wiejska, (w) gmina wiejska

Tłumaczenie oraz redakcja raportu: Magdalena Senderowska, Paulina Mechło